

МОТИВИ
КЪМ ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА
ПРИЗНАВАНЕ, ИЗПЪЛНЕНИЕ И ИЗПРАЩАНЕ НА АКТОВЕ ЗА
КОНФИСКАЦИЯ ИЛИ ОТНЕМАНЕ И РЕШЕНИЯ ЗА НАЛАГАНЕ НА
ФИНАНСОВИ САНКЦИИ

1. Причини, които налагат приемането на предложения проект на Закон за изменение на Закона за признаване, изпълнение и изпращане на актове за конфискация или отнемане и решения за налагане на финансови санкции.

1.1. Законът за признаване, изпълнение и изпращане на актове за конфискация или отнемане и решения за налагане на финансови санкции (ЗПИИАКОРНФС) урежда условията и реда за признаване, изпълнение и изпращане на влезли в сила решения за конфискация или отнемане и на решения за налагане на финансови санкции, издадени в държава - членка на Европейския съюз¹. Законът урежда също така и признаването, изпълнението и изпращането на влезли в сила актове за конфискация въз основа на Регламент (ЕС) 2018/1805 на Европейския парламент и на Съвета от 14 ноември 2018 г. относно взаимното признаване на актове за обезпечаване и конфискация (ОВ, L 303/1 от 28 ноември 2018 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2018/1805“.

Причините, които налагат приемането на проекта на акт, са свързани с необходимостта от промяна в състава на съда на окръжните съдилища, които съгласно разпоредбата на чл. 6 ЗПИИАКОРНФС са компетентният орган в Република България за признаване и постановяване изпълнението на решение за конфискация или отнемане, на решение за налагане на финансови санкции, издадени в друга държава - членка на Европейския съюз и на актове за конфискация съгласно Регламент (ЕС) 2018/1805, както и отстраняване на допусната редакционна неточност в § 2а от допълнителните разпоредби на ЗПИИАКОРНФС.

В производството по признаване на решения за конфискация или отнемане, постановени в друга държава - членка на Европейския съюз в действащата разпоредба на чл. 16, ал. 1 ЗПИИАКОРНФС е предвидено съдът да разглежда делото в състав от трима съдии. Същият съдебен състав е предвиден и в производството по признаване на акта за конфискация въз основа на Регламент (ЕС) 2018/1805, съгласно разпоредбата на чл. 45 ЗПИИАКОРНФС. По реда на чл. 16, ал. 1 – 8 се извършва и производството по признаване на решения за налагане на финансови санкции.

Въпросът относно състава на компетентния да проведе съответното производство по ЗПИИАКОРНФС съд е решен по пътя на аналогията, която е допустима в наказателния процес, когато се отнася до сходни производства или правни институти. Като сходни на производствата по ЗПИИАКОРНФС може да се посочат това по

---

¹ Съгласно § 1, т. 5 от допълнителните разпоредби на закона: „Държава – членка на Европейския съюз“ по глави първа, втора и трета относно решенията за конфискация са Дания и Ирландия.

признаване и изпълнение на присъда на чуждестранен съд по чл. 463 - 470а от Наказателно-процесуалния кодекс (НПК), както и производствата по Закона за екстрадицията и Европейската заповед за арест (ЗЕЕЗА), чието въвеждане в законодателството хронологично предхожда приемането на коментирания закон и които производства имат сходен предмет с този на производствата по ЗПИИАКОРНФС — оказване на международно правно сътрудничество по наказателни дела.

Правилата относно признаването и изпълнението на присъди на чуждестранен съд бяха въведени за пръв път в националното ни законодателство чрез отменения вече НПК в изпълнение на ангажиментите, които България бе поела в хода на процеса по интегрирането ѝ към Европейския съюз (ЕС) — за присъединяване към поредица от международни европейски актове, в т.ч. и Европейската конвенция за международно признаване на присъди, уреждащи нови форми на международно правно сътрудничество по наказателни дела и улесняващи същото.

По същество на същата концепция за улесняване на международното сътрудничество по наказателни дела между държавите - членки на ЕС чрез утвърждаване на типизирани разпоредби за признаване и изпълнение на съдебни актове по наказателни дела са подчинени поредицата от правни актове (рамкови решения на Света), въведени в националното ни законодателство и чрез Закона за признаване, изпълнение и изпращане на съдебни актове за налагане на наказание лишаване от свобода или на мерки, включващи лишаване от свобода (ЗПИИСАНЛСМВЛС), по Закона за признаване, изпълнение и изпращане на съдебни решения и решения за пробация с оглед упражняване на надзор върху пробационните мерки и алтернативните санкции (ЗПИИСРРПОУНВПМАС), Закона за признаване, изпълнение и изпращане на актове за налагане на мерки за процесуална принуда, различни от мерките, изискващи задържане (ЗПИИАНМПРМИЗ), Закона за признаване, изпълнение, постановяване и изпращане на актове за обезпечаване на имущество (ЗПИПИАОИ) и др.

Отнася се до особени производства, обединени от общност в предмета и подчинени на правила, отклоняващи се от общите за провеждане на съдебни наказателни производства по отношение на процедурата за провеждане, съответно и по отношение на компетентния съдебен орган. На този извод навежда сам по себе си фактът, че производството по признаване и изпълнение на присъди на чуждестранен съд по чл. 463 и сл. НПК е систематически позиционирано в част седма „Особени производства”, което показва, че процедурата, по която то следва да протече, съответно и компетентният да го проведе съдебен орган са различни от тези по общия ред.

Неоспорим е фактът на отсъствието на последователност в законодателния подход при регламентацията на състава, в който съдът следва да разгледа производствата по горепосочените закони като първа инстанция, като в част от тях е предвидено той да заседава в тричленен състав (ЗПИИАКОРНФС; ЗПИИСРРПОУНВПМАС; Закона за Европейската заповед за арест; и признаване и изпълнение на присъда на чуждестранен съд по чл. 463 и сл. НПК), а в друга част от посочените закони е предвидено първоинстанционният съд да заседава в едноличен състав (Закона за Европейската заповед за разследване; ЗПИИСАНЛСМВЛС; ЗПИПИАОИ; Закона за европейската заповед за защита). Очевидно е, че законодателят е възприел различен подход по отношение на съдебният състав в производствата по тези закони.

Предложените изменения в производствата по ЗПИИАКОРНФС са продиктувани от необходимостта съдебният състав да бъде съобразен с фактическата и правната сложност на разглежданите дела, които обичайно не се отличават с висока такава. По този начин ще се оптимизира съдебният процес и степента на индивидуалната натовареност на съдиите от окръжните съдилища. Това ще подобри баланса в правилното функциониране на окръжните съдилища, които са компетентният орган в Република България за признаване и постановяване изпълнението на решение за конфискация или отнемане, на решение за налагане на финансови санкции, издадени в друга държава - членка на ЕС и на акт за конфискация съгласно Регламент (ЕС) 2018/1805 на Европейския парламент и на Съвета от 14 ноември 2018 г. относно взаимното признаване на актове за обезпечаване и конфискация.

1.2. По силата на чл. 38, ал. 2 от действащия закон (ЗПИИАКОРНФС), българските съдебни органи изпращат на Министерството на правосъдието (МП) копие от уведомлението до чуждата държава за признаване/отказ от признаване/непривеждане в изпълнение/приключване на изпълнението на решението за налагане на финансови санкции. През първите два месеца на настоящата календарна година в МП са постъпили 477 такива уведомления, а през предходната календарна година – 2769 уведомления. Това води до създаване на ненужна административна тежест както за служителите на МП, така и за съдилищата.

Получаването на горепосочените уведомления не е необходимо за целите на събиране на статистика, доколкото такова задължение не е предвидено в Рамково решение 2005/214/ПВР на Съвета от 24 февруари 2005 г. относно прилагането на принципа за взаимно признаване на финансови санкции, чиито изисквания са въведени със ЗПИИАКОРНФС, поради което е предложено ал. 2 в разпоредбата на чл. 38 да бъде отменена.

1.3. Констатирана е необходимост и от отстраняване на допусната редакционна неточност в § 2а от допълнителните разпоредби на ЗПИИАКОРНФС, с оглед адаптиране на националното законодателство към изискванията на чл. 35, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/1805, който е първият инструмент с пряка приложимост в областта на взаимното признаване на актове по наказателноправни въпроси.

Предложеното изменение в § 2а от допълнителните разпоредби на ЗПИИАКОРНФС е съобразено с чл. 35, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/1805, който изисква държавите - членки на Европейския съюз да събират и предоставят на Европейската комисия определени статистически данни относно актовете за обезпечаване и конфискацията, получени от държава членка, от страна на други държави членки.

Прилагането на това изискване на Регламент (ЕС) 2018/1805 по отношение на събирането и предоставянето на статистическите данни относно актовете за обезпечаване се осигурява чрез разпоредбата на параграф 1а от допълнителните разпоредби на Закона за признаване, изпълнение, постановяване и изпращане на актове за обезпечаване на имущество (ЗПКПИАОИ), съгласно която Националният статистически институт събира от компетентните органи и предоставя на Европейската

комисия статистическите данни относно актовете за обезпечаване съгласно чл. 35, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/1805.

Аналогична разпоредба по отношение на събирането и предоставянето на статистическите данни относно актовете за конфискация беше предвидена в § 2а от допълнителните разпоредби на ЗПИИАКОРНФС, но поради допуснатата редакционна неточност при приемането на закона, § 2а от допълнителните разпоредби на закона също реферира към актове за обезпечаване, вместо към актове за конфискация.

2. Цели на предложения проект на акт за изменение на Закона за признаване, изпълнение и изпращане на актове за конфискация или отнемане и решения за налагане на финансови санкции.

В производството по признаване на решения за конфискация или отнемане, постановени в друга държава - членка на Европейския съюз, в действащата разпоредба на чл. 16, ал. 1 ЗПИИАКОРНФС е предвидено съдът да разглежда делото в състав от трима съдии. Същият съдебен състав е предвиден и в производството по признаване на акта за конфискация въз основа на Регламент (ЕС) 2018/1805, предвидено в разпоредба на чл. 45 ЗПИИАКОРНФС.

С предложените изменения се цели промяна в състава на компетентния първоинстанционен съд, какъвто в случая е окръжният съд, с която да се осигури съдебен състав, съобразен с фактическата и правна сложност на разглежданите дела.

Предложеното изменение в чл. 38 има за цел да оптимизира работния процес в рамките на Министерството на правосъдието, като това ще облекчи и работата на съдилищата.

Предложеното изменение в § 2а от допълнителните разпоредби на ЗПИИАКОРНФС цели да отстрани допуснатата редакционна неточност, като чрез промяната ще се постигне адаптиране на националното законодателство към изискванията на чл. 35 параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/1805. По този начин, текстът ще стане относим към статистическите данни относно актовете за конфискация, които Националният статистически институт събира.

Предлаганите промени в проекта на Закона за признаване, изпълнение и изпращане на актове за конфискация или отнемане и решения за налагане на финансови санкции са следните:

Измененията в разпоредбите на чл. 16 и 45 ЗПИИАКОРНФС (производство по признаване на решения за конфискация или отнемане, постановени в друга държава - членка на Европейския, производство по признаване на акта за конфискация въз основа на Регламент (ЕС) 2018/1805 и производство по признаване на решения за налагане на финансови санкции) предвиждат тези съдебните производства да се разглеждат в състав от един съдия.

Изменението в разпоредбата на чл. 38 ЗПИИАКОРНФС предвижда отмяна на ал. 2, според която копията от уведомлението до чуждата държава за признаване/отказ от

признаване/непривеждане в изпълнение/приключване на изпълнението на решението за налагане на финансови санкции се изпраща и на Министерството на правосъдието на Република България.

Предложеното изменение в § 2а от допълнителните разпоредби на ЗПИИАКОРНФС е съобразено с изискванията на чл. 35, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/1805, предвид събираните от Националния статистически институт данни относно актовете за конфискация, предоставяни на Европейската комисия.

3. Очаквани резултати от прилагането на проекта на Закона за признаване, изпълнение и изпращане на актове за конфискация или отнемане и решения за налагане на финансови санкции:

Предложените изменения ще предоставят възможност за оптимизиране на съдебния процес и степента на индивидуалната натовареност на съдиите от окръжните съдилища. Ще бъде намерен по-добър баланс в правилното функциониране на окръжните съдилища, които са компетентният орган в Република България за признаване и постановяване изпълнението на решение за конфискация или отнемане, на решение за налагане на финансови санкции, издадени в друга държава - членка на Европейския съюз и на акт за конфискация съгласно Регламент (ЕС) 2018/1805.

Предложеното изменение в разпоредбата на чл. 38 ЗПИИАКОРНФС ще оптимизира работния процес в рамките на Министерството на правосъдието и ще се осигури по-равномерна натовареност на служителите при изпълнението на техните служебни задължения. Ще бъде облекчена и работата на съдебните деловодства.

Предложената промяна в допълнителната разпоредба ще доведе до адаптиране на националното законодателство с изискванията на чл. 35, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/1805, като по този начин ще се осигури в най-голяма степен изпълнение на ангажимента за предоставяне на статистическите данни относно актовете за конфискация, които Националният статистически институт събира от компетентните органи и предоставя на Европейската комисия.

4. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

Предвижда се осъществяването на дейността по законопроекта да се извършва в рамките на предвидените финансови средства на структурите.

Законопроектът не съдържа разпоредби, свързани с въвеждането на регулаторни режими.

Проектът на закон не съдържа разпоредби, въвеждащи актове на Европейския съюз, поради което не е изготвена таблица за съответствие с правото на ЕС.

Към законопроекта е приложена справка за съответствието му с Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и с практиката на Европейския съд по правата на човека.